

TIR - TULLITAKUUASIAKIRJAN HALTIJAN KÄSIKIRJA

Tämän asiakirjan on tarkoitus toimia TIR -tullitakuuasiakirjan haltijan apuvälineenä. Mikäli tämän käsikirjan tekstin ja Käyttäjäsopimuksen tai TIR -yleissopimuksen välillä on mahdollisesti ristiriitaa, ratkaistaan asia Käyttäjäsopimuksen ja TIR -yleissopimuksen määräysten mukaisesti.

SISÄLLYS	Sivu
OSA 1 JOHDANTO JA YLEISET SÄÄNNÖT	4
<i>Johdanto</i>	4
<i>Yleiset säännöt.....</i>	5
OSA 2 HALLINNOLLISET TOIMENPITEET	7
OSA 3 RASKAIDEN TAI TILAA VIEVIEN TAVAROIDEN KULJETUKSIIN KÄYTETTÄVÄT TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAT	10
OSA 4 KIELLETYT TAVARAT	11
OSA 5 TOIMENPITEET ENNEN TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN KÄYTTÄMISTÄ.....	12
OSA 6 TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN KÄYTTÖ	15
<i>TIR -kuljetusten päättäminen ”valtuutetun vastaanottajan” tiloissa EU:n alueella (asetuksen (ETY) N:o 2454/93 454 ff artikla).....</i>	16
OSA 7 TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN VOIMASSAOLO JA ULKOMAISELTA YHDISTYKSELTÄ SAATAVA TIR -TULLITAKUUASIAKIRJA	17
<i>TIR -tullitakuuasiakirjojen voimassaoloaika.....</i>	17
<i>Ulkomaiselta yhdistykseltä saatava TIR -tullitakuuasiakirja.....</i>	17
OSA 8 TOIMIMINEN VÄÄRINKÄYTTÖSTAPAUKSISSA, ONGELMAT MATKAN AIKANA, KUN TIR -MENETTELYN PÄÄTTÄMISESTÄ EI SAADA PÄÄTTÖSERTIFIKAATTIA	19
<i>Ongelmat matkan aikana.....</i>	19
<i>TIR -tullitakuuasiakirjan irroiteosien (volet) määrä ei ole riittävä.....</i>	19
<i>Havaitut erot kuljetusasiakirjojen ja ajoneuvon todellisen sisällön välillä</i>	20
<i>Ilmoitukset häiriöistä/ongelmista</i>	22
OSA 9 TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN PALAUTTAMINEN YHDISTYKSELLE	23
<i>Yleiset säännöt.....</i>	23
<i>TIR -tullitakuuasiakirjojen palauttamatta jättäminen</i>	24
KATOAMISILMOITUSLOMAKE	26
TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN HALTIJAN TARKASTUSLISTA	27
OSA 10 VAKUUDET.....	30
<i>Perusvakuus.....</i>	30
<i>Perusvakuuden korottaminen tietyissä tilanteissa.....</i>	31
<i>Vakuudet, joilla katetaan takuuketjua vastaan kohdistetut vaatimukset</i>	32
<i>Palauttamattomiin TIR -tullitakuuasiakirjoihin liittyvät vakuudet.....</i>	33
OSA 11 TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN KÄYTTÖVASTUU.....	34
<i>Vähimmäistoimenpiteet varkaustapauksessa</i>	38

**OSA 12 LUOTTAMUKSELLISIA TIETOJA KOSKEVAT SÄÄNNÖT TIR –JÄRJESTELMÄN
HALLINNOINNISSA41**

OSA 13 LISÄMÄÄRÄYKSET42
Vakuuksia koskevat kansalliset lisämääräykset:.....42

OSA 1 JOHDANTO JA YLEISET SÄÄNNÖT

Johdanto

1. Kun nykyiset säännöt ovat olleet voimassa jo useiden vuosien ajan, on tullut tarve päivittää TIR-tullitakuuasiakirjojen haltijan käsikirjan säännöt vastaamaan paremmin erityisesti TIR -järjestelmän hallinnassa käytettävien IT-työkalujen käyttöön liittyvien käytäntöjen ja sääntöjen kehitystä, jotta säännöt ottaisivat huomioon käytännöt ja luottamuksellisuus toteutuisi sähköisen tiedonkäsittelyn lisääntyessä. Lisäksi on tarve ottaa huomioon joitakin muutoksia TIR -tullitakuuasiakirjojen käsittelyssä (kontrolli, palautus, mukana olevat asiakirjat, jne.).

On myös tarpeen selkeyttää menettelyjä, joita sovelletaan, kun toimijat joutuvat varkauden tai aseellisen ryöstön kohteeksi tai tarvitsevat muutoin oikeudellista apua.

Tämä hieman päivitetty versio tehtiin vastaamaan myös useiden yhdistysten tekemiin parannusehdotuksiin.

2. Käyttäessään TIR -tullitakuuasiakirjoja haltija ottaa täyden vastuun kaikkien TIR -kuljetukseen liittyvien tullien, verojen, sakkojen ja rikemaksujen maksamisesta, jos TIR -tullitakuuasiakirjaa ei ole asianmukaisesti päättöleimattu. Vaikka valtaosaa TIR -tullitakuuasiakirjoista käytetään ongelmitta, haltijaan kohdistuu tästä huolimatta taloudellisia riskejä. Tämän vuoksi on erittäin tärkeää, että sekä sinä että koko TIR -kuljetukseen osallistuva henkilöstö ymmärrätte oikeiden menettelytapojen noudattamisen ja tarkan matkakirjanpidon pitämisen tärkeyden. Tätä varten on välttämätöntä liitteen 9 II osan vaatimusten täyttämiseksi, että sinä ja koko sinun TIR -kuljetuksiin osallistuva henkilöstösi osallistutte säännöllisesti yhdistyksenne toimesta TIR -järjestelmän toimintaan liittyviin koulutuksiin.
3. TIR -asiakirjojen haltijan tulee täyttää TIR -tulliyleissopimuksen vähimmäisehdot ja vaatimukset, erityisesti liitteen 9 osa II:n määräykset, kansallisen lainsäädännön määräykset sekä noudattaa yhdistysten asettamia ehtoja ja vaatimuksia koko ajan. On sinun vastuullasi varmistaa, että näin tapahtuu ja että informoit sekä yhdistystä että tulliviranomaisia kaikista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa TIR -käyttöoikeuksiisi.
4. Jokainen käsikirjan osa käsittelee määrättyä TIR -menettelyn osaa ja osissa on viittaukset, jotta käsikirjan käyttö olisi helppoa. Kun menettely liittyy TIR -yleissopimukseen, artiklan numero annetaan suluissa kappaleen lopussa (esim. Art. 9). Yhdessä käsikirjan kanssa tulee myös lukea sitoumusta, joka allekirjoitettiin TIR -

järjestelmään liittymisen yhteydessä; tarpeen mukaan annetaan ristiviittaukset sitoumuksen soveltuviin kohtiin.

5. Irtolehtiformaattia käytetään, jotta käsikirjan päivitys kävisi nopeasti ja helposti. Kun muutoksia tehdään, lähettää yhdistys uudet tai korvaavat sivut.
6. Jokainen käsikirja sisältää 12 osaa, jotka koskevat kaikkia TIR -tullitakuuasiakirjojen haltijoita. Oman maan yhdistys voi lisätä sisäisiä ohjeita ja lisämääräyksiä sisältäviä osia. Katso osa 13.
7. Käsikirjasta on pyritty tekemään mahdollisimman kattava ja tarkka opas TIR -järjestelmän kaikkiin osa-alueisiin, mutta jos sinulla on parannusehdotuksia tai lisätietoja, kerro niistä omalle yhdistyksellesi.
8. Tavoitteena on taata, että TIR -menettely sujuu ongelmitta ennen matkaa, matkan aikana ja sen jälkeen.

Yleiset säännöt

- Pidä yksityiskohtaista kirjanpitoa kaikista matkoista, joihin käytät TIR -tullitakuuasiakirjaa ja säilytä kaikki dokumentit ja milloin mahdollista, sähköiset asiakirjat, jotka liittyvät TIR -tullitakuuasiakirjojen käyttöön, erityisesti ne jotka osoittavat että tavarat on toimitettu määrätullitoimipaikkaan asianmukaisesti maahantuotuna tai toisen tullimenettelyn alaisena (katso **osa 2 "Hallinnolliset toimenpiteet"**).
- Tarkasta TIR -tullitakuuasiakirjan etusivulta, että nimesi TIR -tunnistenumerosi ja osoitteesi on kirjoitettu oikein (katso **osa 5 "Toimenpiteet ennen TIR -tullitakuuasiakirjan avaamista"**).
- Käytä vain kokeneita ja luotettavia kuljettajia – maan lakeja noudattaen tulee tarkastaa, ettei heillä ole luotettavuuteen vaikuttavaa rikosrekisteriä.
- Älä koskaan luovuta sinulle myönnettyä TIR -tullitakuuasiakirjaa kolmannelle osapuolelle.
- Varmista ennen TIR -tullitakuuasiakirjan esittämistä tullissa matkan alkaessa, että sen viimeinen voimassaolopäivä ei ole ylittynyt (katso **osa 7 "TIR -tullitakuuasiakirjan voimassaolo ja ulkomaiselta yhdistykseltä saatava TIR –tullitakuuasiakirja"**).
- Anna kuljettajille ohje mennä vain määrätullitoimipaikkaan ja varmista, että TIR -tullitakuuasiakirja esitetään vain tullivirkailijalle. TIR -tullitakuuasiakirjaa ei koskaan tule antaa toimeksiantajalle eikä tavarantoimittajalle (lukuun ottamatta valtuutettuja vastaanottajia EU:n jäsenmaissa) – katso **osa 6 "TIR -tullitakuuasiakirjan käyttö"**. Muista, että TIR -tullitakuuasiakirja on aina haltijan vastuulla.

- Palauta kaikki käytetyt ja käyttämättömät TIR -tullitakuuasiakirjat mahdollisimman nopeasti ja kaikissa tapauksissa määräaikoja noudattaen (katso **osa 9 "TIR -tullitakuuasiakirjan palauttaminen yhdistykselle"**).
- Ilmoita heti yhdistykselle, jos sinulle myönnetty TIR -tullitakuuasiakirja häviää tai varastetaan (katso **osa 9 "TIR -tullitakuuasiakirjan palauttaminen yhdistykselle"**).
- Ota aina yhteys omaan yhdistykseesi, jos sinulla on ongelmia matkan aikana tai määräpaikassa tai jos tarvitset lisätietoja TIR -tullitakuuasiakirjan käytöstä. Yhdistyksen tehtävänä on auttaa sinua.
- Ilmoita heti yhdistykselle, jos saat tulliviranomaiselta ilmoituksen mahdollisesta sinulle myönnetyn TIR -tullitakuuasiakirjan väärinkäytöksestä, mukaan lukien ilmoitukset sääntörikkomuksesta tai maksuvaatimuksesta.

Noudata aina tullilainsäädännön määräyksiä ja varmista ennen lähtöä, että täytät kaikkien niiden maiden lainsäädännön vaatimukset, joiden kautta TIR –kuljetus tapahtuu, mukaan lukien majoitusvaateen, jos sellainen on sekä annat tarvittavat sähköiset TIR ennakkoilmoitukset, mieluiten IRU:n TIR-EPD –ohjelmistolla.

Kun suoritetaan TIR –kuljetus, joka lähtee EU:n alueelta, kulkee EU:n kautta, tai päättyy EU:n alueelle, tulee hankkia EORI -numero ja mainita se kentässä 4 niillä irroitelehdillä *voucher*) 1 ja 2 , joita on käytetty TIR –kuljetukseen Euroopan unionin alueella.

OSA 2

HALLINNOLLISET TOIMENPITEET

1. Kun sinut hyväksytään TIR -menettelyn piiriin omassa maassasi, valtuutus hyväksytään yli 55 maassa, joissa TIR -kuljetuksia voi suorittaa. TIR -tullitakuuasiakirjan käyttäminen merkitsee taloudellista riskiä yhdistykselle ja kansainväliselle TIR -tullitakuuketjulle. Siksi yhdistyksen täytyy tämän riskin minimoimiseksi määrätä yrityksellesi TIR -kiintiö, ts. niiden TIR -tullitakuuasiakirjojen määrä, joka saa olla myönnetty haltijalle, mutta ei ole vielä palautettu tietyllä hetkellä. Yhdistys voi harkintansa mukaan koska tahansa suurentaa tai pienentää kiintiötä.
2. Kun anoit yhdistykseltä pääsyä TIR -menettelyn piiriin, yhdistys vaati tiettyjä yhtiötäsi koskevia tietoja, nimittäin tietoja yhtiörekisteristä, omistuksesta, johdosta ja mahdollisuuksien mukaan osakkaista. Sinun on varmistettava, että tiedot, jotka annoit yhdistykselle TIR -menettelyyn hyväksymisen yhteydessä, ovat ajan tasalla. Sinun on myös ilmoitettava yhdistykselle mahdollisesta toiminnan lopettamisesta.
3. TIR -kuljetukset edellyttävät yhtiön johdolta ja kuljetukseen osallistuvilta kuljettajilta erityistietämystä TIR -yleissopimuksen soveltamisesta.
4. Mikäli yhdistys niin päättää, sinun tulee kouluttaa henkilökuntaasi asianmukaisella koulutuksella (esimerkiksi kerran vuodessa), johon yhdistyksen tulee antaa tarvittava aineisto mahdollisesti IRU Learning Management System:n kautta.
5. Jos et suorita TIR -kuljetuksia säännöllisesti, yhdistys voi päättää keskeyttää TIR -tullitakuuasiakirjojen välittämisen ja kumota käyttöoikeuden tai, olosuhteista riippuen, käyttää muita toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kuljetusyhtiön henkilökunnan, johdon ja omistajien riittävä tietotaso taataan pysyvästi.
6. Haltijana sinulla on velvollisuus, oman etusi vuoksi, pitää kirjaa kaikista sinulle myönnettyistä TIR -tullitakuuasiakirjoista ja TIR -tullitakuuasiakirjoilla tehtyjen matkojen yksityiskohdista vähintään viiden vuoden ajan. Tietojen tulee sisältää ainakin seuraavat:
 - TIR -tullitakuuasiakirjojen sarjanumerot;
 - TIR -tullitakuuasiakirjan saamispäivä;
 - TIR -kuljetukseen käytetyn ajoneuvon rekisterinumero;
 - kuljettajien nimet;
 - kuorman lastausajat ja -paikat;

- reitti;
- kuljetetut tavarat;
- niiden määrätullitoimipaikkojen nimet ja osoitteet, joissa TIR –menettelyn päättämisestä on saatu päätösertifikaatti;
- päivät, jolloin asiakirjat on esitetty määrä- tai kauttakulkupaikan tulliviranomaisille;
- tavarantoimittajien nimet ja osoitteet;
- TIR -tullitakuuasiakirjan palautuspäivä yhdistykselle ja palautustapa: posti, kuriiri, henkilökohtainen toimitus jne.;
- tulostetut kopiot ennakoilmoituksista ja muista sähköisistä viesteistä, jotka on tehty TIR –kuljetusta varten käyttäen joko IRU TIR-EPD –systeemiä tai muuta käyttöliittymää;
- kuljetusasiakirjat ja niihin liittyvät asiakirjat (CMR, laskut, vienti-ilmoitukset, jne).

Haltijan tulee erityisesti säilyttää kaikki asiakirjat (CMR -rahtikirjat tai muut lähettäjän ja vastaanottajan allekirjoittamat rahtikirjat, laskut, toimitusilmoitukset, tullin leimaamat ja allekirjoittamat asiakirjat, tavaroiden vastaanottokuitit, tavaroiden alkuperätodistukset, asiakirjat maahan tai tullialueelle saapumisesta jne.), jotka osoittavat, että tavarat on toimitettu määrätullitoimipaikkaan ja tuotu maahan oikein tai asetettu toisen tullivalvontajärjestelmän alaiseksi. Kaikki tarvittavat asiakirjat tulee toimittaa omalle yhdistykselle pyydettyäessä, jos sinulle myönnettyjen TIR -tullitakuuasiakirjojen käyttöön liittyy selvitettävää.

7. Jos tavaroiden/kuorman esittämisessä määrä- tai kauttakulkupaikan tullille on ongelmia, tulee noudattaa **osan 7 ”Toimiminen väärinkäytöstapauksissa, ongelmat matkan aikana”**, kun TIR -menettelyn päättämisestä ei ole saatu päätösertifikaattia) ohjeita. Jos et jostain syystä kykene palauttamaan TIR -tullitakuuasiakirjaa yhdistykselle, noudata **osan 9 ”TIR -tullitakuuasiakirjan palauttaminen yhdistykselle”** ohjeita.

TIR –asiakirjojen käyttöoikeuden kumoaminen ja välityksen keskeyttäminen, TIR -järjestelmästä poissulkeminen ja hyväksymisen peruuttaminen

8. Allekirjoittamalla käyttäjä sopimuksen tunnustat ja hyväksyt yhdistyksen oikeuden harkintansa mukaan, etukäteen ilmoittamatta ja tilapäisesti tai pysyvästi keskeyttää välitys ja kumota oikeutesi käyttää TIR -tullitakuuasiakirjoja.
9. Käyttäjä sopimuksen määräyksessä lueteltujen olosuhteiden lisäksi yhdistys voi laatia omia sääntöjä, joissa määritetään, milloin TIR –tullitakuuasiakirjojen välitys voidaan keskeyttää ja käyttöoikeus kumota.

10. IRU ja TIR -järjestelmän vakuuttajat voivat vaatia TIR asiakirjan haltijan TIR – tullitakuuasiakirjojen välityksen keskeyttämistä ja käyttöoikeuden kumoamista ja yhdistyksen velvollisuutena on toimeenpanna sellainen päätös.
11. Jos TIR -tullitakuuasiakirjojen käyttöoikeutesi keskeytetään väliaikaisesti tai pysyvästi, et saa käyttää hallussasi olevia TIR –tullitakuuasiakirjoja keskeyttämisen voimaantulopäivästä lukien.
12. Pysyvän kumoamisen tapauksessa sitoudut palauttamaan välittömästi kaikki hallussasi vielä olevat TIR -tullitakuuasiakirjat. Jos TIR -tullitakuuasiakirjojen käyttöoikeutesi kumotaan ja välitys keskeytetään tilapäisesti, sinun on noudatettava yhdistyksen antamia ohjeita.
13. Pysyvän käyttöoikeuden kumoamisen tapauksessa kaikki TIR -tullitakuuasiakirjat, joita kyseinen haltija ei palauta yhdistykselle kumoamisen tullessa voimaan, julistetaan mitättömiksi. Tietyissä olosuhteissa TIR -tullitakuuasiakirjat voidaan mitätöidä myös käytettäessä tilapäistä välityksen keskeyttämistä.
14. TIR -yleissopimuksen artiklan 38 nojalla maan tulliviranomaiset voivat päättää sulkea TIR -tullitakuuasiakirjan haltijan alueensa osalta TIR -järjestelmän ulkopuolelle tilapäisesti tai pysyvästi. Mikäli yhdistys, IRU tai TIR -järjestelmän vakuuttajat katsovat sen oman harkintansa mukaan tarpeelliseksi, kansallisen alueen ulkopuolelle sulkemista voi seurata TIR -tullitakuuasiakirjojen käyttöoikeuden kumoaminen ja välityksen keskeyttäminen ja kyseisen henkilön hallussa olevien palauttamattomien TIR -tullitakuuasiakirjojen mitätöinti.
15. TIR -yleissopimuksen artiklan 6.4 nojalla maasi tulliviranomaiset voivat päättää peruuttaa valtuutuksesi käyttää TIR –järjestelmää tai sulkea sinut järjestelmästä ulos. Yhdistys julistaa kaikki hallussasi edelleen olevat TIR -tullitakuuasiakirjat mitättömiksi.
16. TIR -järjestelmän käyttöoikeuden kumoamista ja TIR –asiakirjojen välityksen keskeyttämistä, TIR -järjestelmästä poissulkemista ja hyväksymisen peruuttamista voi seurata yhdistykselle maksettujen vakuuksien jäädyttäminen (katso **osa 10 ”Vakuudet” ja osa 13 ”Lisämääräykset”**).
17. Kun sinulle luovutetut TIR -tullitakuuasiakirjat mitätöidään, yrityksesi ei ole oikeutettu saamaan korvausta, hyvitystä (edes osittaista), tai maksua, joka seuraa tästä toimenpiteestä.

OSA 3

RASKAIDEN TAI TILAA VIEVIEN TAVAROIDEN KULJETUKSIIN KÄYTETTÄVÄT TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAT

1. TIR -yleissopimuksessa "raskaat tai tilaa vievät" tavarat tarkoittavat raskaita tai tilaa vieviä esineitä, jota painon, koon tai muun ominaisuuden vuoksi ei yleensä kuljeteta umpinaisessa maantiekulkuneuvossa tai umpinaisessa kontissa.
2. Lähtötullitoimipaikan viranomaiset voivat harkintansa mukaan sallia raskaiden tai tilaa vievien tavaroiden kuljettamisen sinetöimättömissä ajoneuvoissa tai konteissa. Hyväksymistodistusta ei tarvita maantiekulkuneuvoille tai konteille, joita käytetään raskaiden tai tilaa vievien tavaroiden kuljetukseen (TIR -yleissopimuksen artikla 29).
3. Jos aiotaan kuljettaa raskaita tai tilaa vieviä tavaroita, joita ei voida kuljettaa suljetussa ajoneuvossa tai suljetussa kontissa, asiasta tulee ilmoittaa omalle yhdistykselle tilattaessa TIR -tullitakuuasiakirjoja näitä matkoja varten. He myöntävät TIR -tullitakuuasiakirjan, jonka kansilehti ja irroiteosat (volet) on varustettu isoin kirjaimin kirjoitetuilla teksteillä "heavy or bulky goods" (englanniksi) tai "marchandises pondéreuses ou volumineuses" (ranskaksi). Tällaisia TIR -tullitakuuasiakirjoja kutsutaan joskus "avoimiksi TIR -tullitakuuasiakirjoiksi".
4. Raskaiden tai tilaa vievien tavaroiden kuljetusta varten myönnettäviin TIR -tullitakuuasiakirjoihin ei liity muita erityistoimenpiteitä, vakuus- tai vakuutusvaatimuksia.
5. Raskaita tai tilaa vievien tavaroiden kuljetusta varten myönnettyjä, asianmukaisesti leimattuja TIR -tullitakuuasiakirjoja ei voi käyttää tavanomaiseen tavarankuljetukseen.

OSA 4 KIELLETYT TAVARAT

1. Tiettyjen tavaroiden kuljetukset TIR -tullitakuuasiakirjojen avulla ovat kokonaan kiellettyjä.
 - (a) Tavarat, joiden kuljettaminen TIR -tullitakuuasiakirjojen alaisena on tällä hetkellä kielletty kaikissa sopimusvaltioissa tavaroiden määrästä tai tullimaksuista ja veroista riippumatta:
 - (i) alkoholi ja alkoholituotteet olutta ja viiniä lukuun ottamatta, (kielletyt tavarat luokitellaan HS-koodien 22.07.10 ja 22.08 mukaan);
 - (ii) tupakka ja tupakkatuotteet raakatupakkaa lukuun ottamatta (kielletyt tavarat luokitellaan HS-koodien 24.02.10, 24.02.20 ja 24.03.10 mukaan).

OSA 5 TOIMENPITEET ENNEN TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN KÄYTTÄMISTÄ

1. Vastaanotettuasi TIR -tullitakuuasiakirjan takaajayhdistykseltä tarkasta etusivulta, että nimi, TIR -tunnistenumerosi ja osoite ovat oikein, että voimassaolopäivä on oikein, että TIR -tullitakuuasiakirjassa on käyttötarkoituksiisi riittävästi irroiteosia ja että sarjanumerot ja sivunumerot ovat oikein kaikilla TIR -tullitakuuasiakirjan sivuilla.
2. Vastaanotettuasi TIR -tullitakuuasiakirjan täytä välittömästi haltijan nimi, oma TIR -numero, osoite ja maa jokaisen irroiteosan, mukaan lukien keltaisen sivun, ruutuun 4 sekä ruutuun 5 Procès-verbal de constat -sivulla.
3. Älä koskaan:
 - irrota irroiteosia TIR -tullitakuuasiakirjasta;
 - muuta voimassaolopäivää;
 - esitä vanhentunutta TIR –tullitakuuasiakirjaa lähtötullitoimipaikalla.
4. Ennen matkalle lähtöä sinun pitää:
 - täyttää etusivun ruudut 6 - 10 (ja tarvittaessa ruutu 11) ja varmistaa että ruudussa 12 on allekirjoitus;
 - täyttää ruudut 2 - 12 ja allekirjoittaa sekä päivätä kaikkien irroiteosien, myös keltaisen sivun, ruudut 14 ja 15.
5. Lainsäädännön niin edellyttäessä, sinun tulee varmistua siitä, että sähköiset ennakoilmoitukset on toimitettu vaaditussa muodossa, aikataulussa ja käyttäen vaadittua kieltä. Ennakoilmoitusten ja soveltuvien turvatietojen antamisessa sinun tulisi mahdollisuuksien mukaan käyttää IRU:n TIR-EPD –systeemiä. TIR-tullitakuuasiakirjan haltijan on varmistettava, että sähköisen TIR –ennakkotiedon sisältö on oikein. Erityisesti tavarankuvauksen olisi vastattava kyseessä olevia tavaroita, TIR-tullitakuuasiakirjan sisältöä ja mukana olevia asiakirjoja.¹
6. Tavaraluettelosta on suositeltavaa ottaa mukaan käännökset, jotta vältettäisiin viivästymiset tullitoimipaikoissa. Muista, että tavaraluettelo on tulli-ilmoitus ja se pitää täyttää tarkasti, sillä sen mukaan arvioidaan mahdollinen vastuullisuutesi väärinkäyttötapaüksessa.

7. Neuvo kaikkia kuljettajia tarkistamaan aina, mahdollisuuksien mukaan, että kaikki kuljetettavat tavarat vastaavat kuvauksen, painon, määrien, merkintöjen ja lukumäärien osalta TIR -tullitakuuasiakirjan ja muiden saatavilla olevien kuljetusasiakirjojen ja kaupallisten asiakirjojen tietoja.
8. Vaadi kirjallisesti kuljetussopimuksessa, että kuljettaja on läsnä ajoneuvon kuormaa kuormattaessa ja purettaessa.
9. Varmista, että kaikki tarvittavat asiakirjat ovat saatavilla ennen kuin TIR -kuljetus alkaa.
10. Neuvo kuljettajaa tekemään varaumat, mainiten syyn, asiaankuuluviin asiakirjoihin, erityisesti CMR -rahtikirjaan, milloin hän ei ole voinut olla läsnä kuormauksen aikana ja milloin hän ei ole voinut tarkastaa ajoneuvon asetetun kuorman sisältöä (esim. sinetöidyt säiliöt tai perävaunut). Muista, että tämän varauksen tulee näkyä, paitsi CMR -rahtikirjassa, myös lähettäjän/välittäjän rahtikirjassa ja/tai siinä tulee olla lähettäjän/välittäjän tai tullivirkailijan allekirjoitus. Sellainen varaus voi auttaa vapauttamaan sinut vastuusta, jos TIR -tullitakuuasiakirjan tiedot eivät täsmää ajoneuvon todellisen sisällön kanssa (TIR- yleissopimuksen artikla 39 § 2).
11. TIR -kuljetuksia saa tehdä vain TIR -katsastetuilla ajoneuvoilla (TIR -yleissopimuksen artikla 12), paitsi silloin kun TIR -tullitakuuasiakirjaa käytetään raskaiden tai tilaa vievien tavaroiden kuljetuksiin (katso **osa 3 ”Raskaiden tai tilaa vievien tavaroiden kuljettamisessa käytettävät TIR –tullitakuuasiakirjat”**). Sinun tulee varmistaa, että alkuperäinen ja voimassaoleva katsastustodistus on ajoneuvon mukana. Matkan aikana syntyvien ongelmien välttämiseksi on suositeltavaa, että katsastustodistus on voimassa koko matkan ajan, eikä vain sen alkaessa.
12. Ajoneuvoon tulee myös kiinnittää viralliset TIR -kilvet (koko 250 x 400 mm), joissa on valkoiset kirjaimet ”TIR” sinisellä taustalla. Kirjaimien korkeuden tulee olla 200 mm ja leveyden vähintään 20 mm (TIR -yleissopimuksen LIITE 5). Toinen kilvistä tulee kiinnittää ajoneuvon etupäähän ja toinen samanlainen kilpi ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän takapäähän. Kilvet tulee kiinnittää niin, että ne ovat selvästi näkyvillä ja voidaan irrottaa tai peittää, kun ajoneuvoa ei käytetä TIR- kuljetukseen (TIR -yleissopimuksen artikla 16).
13. Tarkasta ajoneuvo säännöllisesti varmistaaksesi, ettei kukaan muu ole muunnellut niitä salakuljetusta varten (esim. väliseiniä, todisteita äskettäisestä hitsaamisesta, muutoksia hytissä).
14. Anna kuljettajalle kirjalliset ja sitovat ohjeet (säilyttäen kopion), joissa kuljettajalle selvästi ilmoitetaan, että hänellä on velvollisuus mennä ainoastaan määrätullitoimipaikkaan (lukuun ottamatta valtuutettuja vastaanottajia EU:n alueella, katso **osa 6 ”TIR -tullitakuuasiakirjan käyttö”**), pysäköidä hyväksytyihin tulliterminaaleihin ja varmistaa, että esittää TIR -tullitakuuasiakirjan, ajoneuvon ja

tavarat vain tullivirkailijalle. Neuvo kuljettajia säilyttämään kaikki kuitit, jotka vahvistavat saapumisen tulliterminaaliin tai -alueelle ja sieltä poistumisen.

15. Anna kuljettajalle kirjalliset ohjeet turvatoimista (esimerkiksi IRU/ECMT -lehtinen), joita ajoneuvon suhteen on noudatettava, mukaan lukien pysähdykset turvallisilla pysäköintialueilla. Pidä antamistasi turvatoimista itselläsi kopio.
16. Kiellä kuljettajaa koskaan poikkeamasta pakolliselta reitiltä tai hänelle annetuista toimitusohjeista ellei asiasta ole ensin sovittu kanssasi siinä tilanteessa kun asiakas kirjallisesti muuttaa kuljetustilaustaan määrittäen selvästi syyt muutokseen ja jonka muutoksen olet yhdessä tulliviranomaisten kanssa hyväksynyt.
17. Neuvo kuljettajaa koskaan paljastamasta kolmansille osapuolille kuorman sisältöä tai seurattavaa reittiä.
18. On myös suositeltavaa varustaa ajoneuvot GPS -seurantajärjestelmällä sekä järjestää kuljettajalle matkapuhelin, jolla tämä voi säännöllisesti ilmoittaa kuljetuksen edistymisestä.

OSA 6

TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN KÄYTTÖ

1. TIR -tullitakuuasiakirjan haltijana sinun vastuullasi on varmistaa, että kaikki TIR -kuljetukseen liittyvät tullimuodollisuudet hoidetaan asianmukaisesti lähtö-, kauttakulku- ja määrätullitoimipaikoissa ja milloin lainsäädäntö niin edellyttää, että vaaditut TIR – ennakoilmoitukset ja turvatietoilmoitukset (ENS/EXS) on annettu oikein vaaditussa muodossa ja säädettyssä ajassa.
2. Muista: TIR -tullitakuuasiakirja tulee esittää tullivirkailijalle TIR -kuljetuksen alkaessa. Kuljettajan tulee tarkistaa TIR -tullitakuuasiakirja sen varmistamiseksi, että tullivirkailija on:
 - täyttänyt, päivännyt, leimannut ja allekirjoittanut kantakappaleen (souche) nro 1, sivu 1;
 - täyttänyt, päivännyt ja leimannut irroiteosan (volet) 2, sivu 2 ruudut 18 - 22;
 - allekirjoittanut irroiteosan (volet) 2, sivu 2 ruudun 23;
 - täyttänyt, päivännyt, leimannut ja allekirjoittanut jokaisen irroiteosan (volet) ruudut 16 - 17.

Jos tullivirkailija ei ole vahvistanut asiakirjaa oikein tai täydellisesti, kuljettajan tulee vaatia tätä korjaamaan virheensä ennen matkan jatkamista.
3. Maantiekulkuneuvo tai ajoneuvoyhdistelmä tai kontti tavaroineen/kuormineen sekä TIR -tullitakuuasiakirja tulee myös esittää jokaisessa tullitoimipaikassa matkan varrella (tulo ja lähtö) sekä määrätullitoimipaikoissa.
4. TIR -tullitakuuasiakirjan haltija vastaa tulliviranomaisille tavaroiden/kuorman tullimaksuista ja veroista siitä alkaen, kun lähtötullitoimipaikka ottaa vastaan (avaa) TIR -tullitakuuasiakirjan, siihen saakka, kunnes hänen velvoitteensa lakkaavat hänen esittäessään TIR -tullitakuuasiakirjan sekä tavarat/kuorman määrätullitoimipaikoissa päättäen näin TIR -kuljetuksen.
5. Jollei kansallinen lainsäädäntö määrää toisin, haltijan vastuu lakkaa, kun tavarat ja niihin liittyvät asiakirjat, mukaan lukien TIR -tullitakuuasiakirja, esitetään määrätullitoimipaikan tulliviranomaisille ja nämä ovat vahvistaneet/leimanneet sen ilman varaumaa. Siksi on tärkeää varmistaa, että päättämisen suorittava tulliviranomainen päivää, leimaa ja allekirjoittaa irroiteosan 2 ruudun 6. Tullivirkailijan tulee myös merkitä ruutuun 3 purettujen pakkausten määrä. Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun määrätullipaikkoja on enemmän kuin yksi.

Jos tullivirkailija ei ole suorittanut kyseisiä tehtäviä oikein tai täydellisesti, sinun tai kuljettajan tulee vaatia tätä korjaamaan virheensä.

6. Silloin kun tavarat on siirretty toiseen tullivalvontajärjestelmään tai ne on tulliselvitetty kotimaan käyttöön, TIR -tullitakuuasiakirja tulee päättöleimata ja palauttaa kuljettajalle viivytyksettä (TIR -yleissopimuksen artikla 28).

TIR -kuljetusten päättäminen "valtuutetun vastaanottajan" tiloissa EU:n alueella (asetuksen (ETY) N:o 2454/93 454 ff artikla)

7. Lokakuusta 2005 lähtien TIR -kuljetukset on ollut mahdollista päättää EU:n jäsenmaissa vastaanottajan tiloissa edellyttäen, että
 - kyseisen EU:n jäsenmaan tulliviranomaiset ovat myöntäneet vastaanottajalle "valtuutetun vastaanottajan" aseman ja
 - vastaanottajan valtuutetut tilat ovat lopullinen paikka, jossa koko TIR -kuljetus puretaan.
8. Valtuutettu vastaanottaja tarkistaa sinettien tilan, ilmoittaa tästä määrätullitoimipaikan viranomaisille ja varmistaa, että TIR -tullitakuuasiakirja esitetään viivyttelämättä määrätullitoimipaikassa.
9. Muista, että vaikka valtuutettu vastaanottaja vastaanottaa tavarat, määrätullitoimipaikan on vahvistettava TIR -kuljetuksen päättäminen: Mitään valtuutetun vastaanottajan leimaa tai allekirjoitusta TIR -tullitakuuasiakirjassa ei voi pitää todisteena TIR -kuljetuksen oikeasta päättämisestä. TIR -tullitakuuasiakirja on siten aina esitettävä määrätullitoimipaikan viranomaisille.
10. Voit pyytää valtuutetulta vastaanottajalta kopiota tämän määrätullitoimipaikalle lähettämistä tiedoista. Tämä kopio ei kuitenkaan ole laillinen todiste TIR -kuljetuksen oikeasta päättämisestä.
11. Ota huomioon, että:
 - sama vastaanottaja voi olla valtuutettu yhdessä EU:n jäsenmaassa, mutta ei toisessa (valtuutus on voimassa vain jäsenmaassa, jossa se on myönnetty);
 - samassa maassa samalla vastaanottajalla voi olla valtuutus yhdelle paikalle, mutta ei toiselle (valtuutus koskee vain valtuutuksessa määritettyjä tiloja).

Koska täydellistä luetteloita valtuutetuista vastaanottajista ei ole saatavilla, tarkasta valtuutuksen voimassaolo/pätevyys joka kerta ennen tavaroiden purkamista valtuutetun vastaanottajan tiloissa.

OSA 7

TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN VOIMASSAOLO JA ULKOMAISELTA YHDISTYKSELTÄ SAATAVA TIR -TULLITAKUUASIAKIRJA

TIR -tullitakuuasiakirjojen voimassaoloaika

1. Kaikkiin myönnettyihin TIR -tullitakuuasiakirjoihin, niiden etusivun ruutuun 1, on merkitty viimeinen päivä (voimassaolopäivä), jona TIR -tullitakuuasiakirjan voi esittää lähtötullitoimipaikassa.
2. Yhdistys kirjoittaa voimassaolopäivän, jota ei voi muuttaa. Voimassaoloaika ei koskaan ylitä 60 päivää myöntämispäivää seuraavasta päivästä laskien. Voimassaoloaikaa ei voida missään olosuhteissa jatkaa.
3. Yhdistys voi vapaasti lyhentää riskienhallintatarkoituksessa 60 päivän enimmäisvoimassaoloaikaa olosuhteiden mukaan.
4. TIR -tullitakuuasiakirjaa ei saa esittää hyväksyttäväksi lähtötullitoimipaikassa viimeisen voimassaolopäivän jälkeen.
5. Edellyttäen että voimassaolopäivä ei ole ylittynyt kun lähtötullitoimipaikka hyväksyy TIR -tullitakuuasiakirjan, TIR -tullitakuuasiakirja pysyy voimassa matkan ajan siihen saakka kunnes TIR -kuljetus päättyy määrätullitoimipaikassa, vaikka viimeinen voimassaolopäivä ylittyisikin matkan aikana (Art. 9).
6. Voimassaolopäivän muuttaminen on ankarasti kiellettyä ja se voidaan tulkita tulliväärinkäytökseksi.

Ulkomaiselta yhdistykseltä saatava TIR -tullitakuuasiakirja

7. Poikkeustilanteissa voit pyytää kirjallisesti omaa yhdistystäsi valtuuttamaan toisen yhdistyksen myöntämään TIR -tullitakuuasiakirjan yrityksellesi.
8. Oma yhdistyksesi tarvitsee ajoneuvon rekisterinumeron ja yksityiskohtaiset tiedot henkilöstä, joka ottaa vastaan TIR -tullitakuuasiakirjan puolestasi - kuljettaja, edustaja tms. Sinua pyydetään toimittamaan henkilön passin tai henkilökortin numero, niin että yhdistys voi varmistua siitä että TIR -tullitakuuasiakirja annetaan vain sinun todelliselle edustajallesi.

9. Kun oma yhdistyksesi on päässyt toisen maan yhdistyksen kanssa sopimukseen TIR -tullitakuuasiakirjan myöntämisestä, sinulle ilmoitetaan mistä ja milloin sen voi noutaa ja mitä asiakirjoja kuljettajallasi tai edustajallasi tulee olla esittää. Sinulle ilmoitetaan myös TIR -tullitakuuasiakirjan hinta, sillä se on todennäköisesti eri hinta kuin se jonka normaalisti maksat omaile yhdistyksellesi. Kuljettajan tai edustajan tulee tavallisesti maksaa TIR -tullitakuuasiakirja käteisellä kyseisen maan valuutassa.

10. Toisen maan yhdistyksen myöntämän TIR -tullitakuuasiakirjan voimassaoloaika saa olla enintään 10 päivää myöntämispäivästä laskettuna. Tällaiselle TIR -tullitakuuasiakirjalle ei saa jatkoaikaa.

11. TIR -kuljetuksen päättämisen jälkeen TIR -tullitakuuasiakirja tulee palauttaa omalle yhdistykselle normaaliin tapaan.

OSA 8

TOIMIMINEN VÄÄRINKÄYTTÖSTAPAUKSISSA, ONGELMAT MATKAN AIKANA, KUN TIR -MENETTELYN PÄÄTTÄMISESTÄ EI SAADA PÄÄTTÖSERTIFIKAATTIA

1. Kun esiintyy ongelmia, sinulla on haltijana yhdistyksen kanssa solmimasi käyttäjäsovimuksen mukainen velvollisuus selvittää asiat, ja vastuuhenkilönä etusi mukaista on myös vaatimuksia esitettäessä toimia nopeasti ja tehokkaasti. Mahdollisesti esiin tulevia ongelmia ja menettelytapoja niiden selvittämiseen on annettu seuraavassa. Sinun pitää aina ilmoittaa yhdistykselle kaikista ongelmista. Näin yhdistys ja IRU voivat myös auttaa sinua ongelmien selvittämisessä.

Ongelmat matkan aikana

2. Jos tavarat vaurioituvat tai tuhoutuvat onnettomuudessa matkan aikana tai tullisinetit murtuvat, kuljettajan pitää ottaa yhteys tapahtumapaikalla tulliviranomaisiin tai asioista vastaaviin viranomaisiin. Näiden viranomaisten tulee tehdä virallinen selonteko tapauksesta TIR -tullitakuuasiakirjan viimeiselle keltaiselle sivulle (proces verbal de constat).
3. Jos tavarat onnettomuuden tai rikkoutumisen takia pitää siirtää toiseen ajoneuvoon, siirto pitää tehdä tulliviranomaisten läsnä ollessa. Kun siirto on tehty, uudet sinetit kiinnitetään ajoneuvoon tai konttiin ja kiinnityksen suorittavat viranomaiset muuttavat virallisesti TIR -tullitakuuasiakirjaa niin, että muille viranomaisille matkan varrella tulee selväksi mitä on tapahtunut. On oman etusi mukaista varmistaa, että näin tehdään.
4. Lisäohjeita tapahtumien ja onnettomuuksien varalta on annettu kohdissa 13-17 TIR -tullitakuuasiakirjan takakannen sisäisivulla.

TIR -tullitakuuasiakirjan irroiteosien (volet) määrä ei ole riittävä

5. Tarkista aina ennen TIR -kuljetuksen aloittamista, että TIR -tullitakuuasiakirjan irroiteosien (volet) määrä on riittävä koko TIR -kuljetusta varten. Älä koskaan aloita TIR -kuljetusta, jos tiedät, että sen aikana tarvitaan useampia irroiteosia kuin käytettävissäsi on.
6. Jos, satunnaisesti, onnettomuuden tai häiriön vuoksi et voi päättää TIR -kuljetusta samalla TIR -tullitakuuasiakirjalla, voit pyytää tulliviranomaisia avaamaan toisen TIR -tullitakuuasiakirjan edellyttäen, että loppumatkan aikana ylitetään vähintään yksi raja.
7. Ko. tilanteessa ensimmäinen TIR -tullitakuuasiakirja päätetään ja sama tullivirkailija avaa uuden TIR -tullitakuuasiakirjan käytettäväksi lopulliseen määränpäähen pääsemiseksi. Tällöin tullitoimipaikasta tulee ensimmäisen TIR -tullitakuuasiakirjan

osalta määrätullitoimipaikka ja toisen TIR –tullitakuuasiakirjan osalta lähtötullitoimipaikka. Tulliviranomaisten tulee leimata sekä ensimmäisen TIR -tullitakuuasiakirjan kantakappale (souche) 2 että toisen TIR -tullitakuuasiakirjan kantakappale (souche) 1 sekä lisätä molempiin TIR -tullitakuuasiakirjoihin selitys (procès-verbal de constat), josta ilmenee, sekä että on käytetty kahta TIR -tullitakuuasiakirjaa että ristiviittauksin mitkä näiden TIR –tullitakuuasiakirjojen numerot ovat. Kaikki ensimmäisen TIR -tullitakuuasiakirjan tiedot (kuljetusliikkeestä, tavaroista, sineteistä jne.) tulee korjata vastaavasti ja sisällyttää toiseen TIR -tullitakuuasiakirjaan.

Havaitut erot kuljetusasiakirjojen ja ajoneuvon todellisen sisällön välillä

8. Matkan alkaessa pitää mahdollisuuksien mukaan tarkistaa, että TIR -tullitakuuasiakirjan tavaraluettelon tiedot vastaavat ajoneuvon lastattuja tavaroita (katso myös osa 5, Toimenpiteet ennen TIR -tullitakuuasiakirjan käyttämistä).
9. TIR -yleissopimuksen säännösten mukaan tavaraluettelon ja ajoneuvon tosiasiallisen sisällön välisiä eroja ei katsota rikkomuksiksi, jos voit osoittaa että erot eivät ole tahallisia eivätkä aiheudu laiminlyönneistä. Et myöskään joudu vastaamaan tulliviranomaisten lähtö- tai kohdemaassa löytämistä eroista, jos erot tosiasiaa liittyvät tullitoimenpiteisiin, jotka ovat tapahtuneet ennen TIR -kuljetusta tai sen jälkeen edellyttäen, että sinulla ei ollut tekemistä näiden toimenpiteiden kanssa (TIR -tulliyleissopimuksen artikkelit 39 ja 40).
10. Jos tulliviranomaiset kaikista varotoimenpiteistä huolimatta havaitsevat eron ajoneuvon kuorman ja TIR -tullitakuuasiakirjan tavaraluettelon antamien tietojen välillä, sovelletaan seuraavia menettelyjä riippuen siitä löydettiinkö ero matkan varrella vai TIR -menettelyn päätökseen saattamisen aikana.
11. Mikäli ero havaitaan rajanylityspaikan tullitoimipaikassa, tulliviranomaisten tulee, mikäli kansallinen laki ei muuta edellytä:
 - (a) leimata kantakappale (souche) nro 1 normaalisti,
 - (b) merkitä asiaankuuluvaan kantakappaleeseen tarkka kuvaus,
 - (c) merkitä jokaiseen jäljellä olevaan irroiteosaan (volet), että viranomaiset ovat murtaneet sinetin. Tämä tehdään viivaamalla yli alkuperäiset merkinnät ja merkitsemällä tiedot uudesta sinetistä. Uudet merkinnät todistetaan virallisiksi kyseisen toimenpiteen tehneen tullitoimipaikan leimalla.
 - (d) muuttaa jokaista irroiteosaa (volet) merkitsemällä oikea kuvaus ja todistaa muutos tullitoimipaikan leimalla.

12. Mikäli ero havaitaan päättämismenettelyn aikana, tulliviranomaisten tulee, mikäli kansallinen laki ei muuta edellytä:
- (a) leimata asiaankuuluva kantakappale (souche) nro 2 normaalisti,
 - (b) leimata asianomaiseen kantakappaleeseen kirjain R (TIR -kuljetuksen päättäminen varauksella) ja merkitä oikeat tiedot.
13. Jos TIR -tullitakuuasiakirjan päättämisellä saattamiselle ei jostain syystä ole mahdollista saada varmennusta eli tulliviranomaisen leimaa ja tullivirkailijan allekirjoitusta irroiteosiin (volet ja souche) 2, sinun tulee pyytää tullivirkailijaa täyttämään ja varmentamaan oikeaksi TIR -tullitakuuasiakirjan selostussivu (procès-verbal de constat) - viimeinen keltainen sivu.
14. Jos tullivirkailija merkitsee varauman TIR -tullitakuuasiakirjaan, tarkoittaa se että TIR -operaation päätökseen saattaminen katsotaan varmenneksi varaumin; ja tällaisessa tapauksessa sinun tulee pyytää tulliviranomaista kirjoittamaan selitys merkitylle varaumalle. Tämä helpottaa puolustautumista mahdollisia vaateita vastaan.
15. Jos tullivirkailija ottaa TIR -asiakirjan haltuunsa, sinun tulee pyytää kuitti sekä, mikäli mahdollista, kirjallinen selitys ja kopio TIR -tullitakuuasiakirjasta. Nämä tiedot ovat tärkeitä ja niistä on apua, jos kyseinen tulliviranomainen myöhemmin esittää vaateita.
16. Sinun tulee myös pyytää tullivirkailijaa antamaan TIR -tullitakuuasiakirjan takaosan irroiteosa asianmukaisesti päivättyinä, allekirjoitettuna ja leimattuna. Se tulee palauttaa yhdistykselle. Tämä ei kuitenkaan vastaa itse TIR -tullitakuuasiakirjan palauttamista, ja sinun tulee myös noudattaa menettelyjä, jotka liittyvät käytettyihin palauttamattomiin TIR -tullitakuuasiakirjoihin, katso osa 9 TIR -tullitakuuasiakirjan palauttaminen yhdistykselle.

Ilmoitukset häiriöistä/ongelmista

17. Muista, että haltijan velvollisuus on hoitaa TIR –menettely asianmukaiseksi. Tämän velvollisuuden hoitamatta jättäminen johtaa korvausvastuuseen mahdollisten vaatimusten osalta (katso **osa 11 ”TIR -tullitakuuasiakirjan käyttövastuu”**). Siksi, aina sellaisissa tapauksissa, jotka estävät TIR -tullitakuuasiakirjan varauksettoman päättöleimauksen, sinun tulee:

- ilmoittaa välittömästi tulliviranomaisille sekä omalle yhdistyksellesi. Kuljettaja voi myös avun saamiseksi ottaa yhteyden takaajayhdistykseen tapahtumamaassa - jälkimmäisen nimen saa omalta yhdistykseltä, IRU:lta tai tulliviranomaisilta.
- Toimia yhteistyössä oman yhdistyksen ja IRU:n kanssa, jotta TIR -menettely saadaan hoidettua asianmukaiseksi kyseisen tulliviranomaisen kanssa.
- Jos tarvitset apua tai neuvoja, älä epäröi ottaa yhteyttä omaan yhdistykseesi.

OSA 9

TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN PALAUTTAMINEN YHDISTYKSELLE

1. TIR -tullitakuuasiakirja on taloudellinen asiakirja, joka on IRU:n omaisuutta, ja kaikki käytetyt sekä käyttämättömät TIR -tullitakuuasiakirjat tulee palauttaa yhdistykselle seuraavassa esitettyjä määräaikoja noudattaen. Yhdistys palauttaa TIR -tullitakuuasiakirjan IRU:lle tarkistettuaan, että sitä on käytetty oikein.

Yleiset säännöt

2. TIR -tullitakuuasiakirjat (käytetyt ja käyttämättömät) tulee palauttaa yhdistykselle viimeistään 15 päivää voimassaoloajan päättymispäivän jälkeen. Jos siis TIR -tullitakuuasiakirja myönnetään enimmäisvoimassaoloajalla (60 päivää), tämä aikaraja koittaa 75 päivän kuluttua myöntämispäivästä. Jos et pysty palauttamaan TIR -tullitakuuasiakirjaa tätä määräaikaa noudattaen, sinun tulee ilmoittaa siitä yhdistykselle ja noudattaa menettelyä, joka selostetaan osassa "**TIR -tullitakuuasiakirjojen palauttamatta jättäminen**".
3. Jos et palauta TIR -tullitakuuasiakirjaa ajoissa etkä ilmoita tilanteesta yhdistykselle, yhdistys ryhtyy toimiin, jotka selostetaan osassa "**TIR -tullitakuuasiakirjojen palauttamatta jättäminen**".
4. Pääsääntöisesti sinun tulee palauttaa TIR -tullitakuuasiakirjat mahdollisimman pian ja aina olosuhteista riippuen viimeistään 15 päivää siitä, kun kuljettaja on palannut määrätullitoimipaikan asianmukaisesti päättöleimaaman TIR -tullitakuuasiakirjan kanssa. Koska sinulla on kiintiö TIR -asiakirjoista (yhtä aikaa hallussa olevien asiakirjojen määrä), on etujesi mukaista palauttaa TIR -tullitakuuasiakirjat mahdollisimman pian.
5. Käytetyt TIR -tullitakuuasiakirjat tulee palauttaa yhdistykselle seuraavien asiakirjojen kanssa:
 - kopio CMR -rahtikirjasta tai mistä tahansa muusta vastaanottajan allekirjoittamasta rahtikirjasta,
 - mikäli saatavilla, paperikopio TIR -kuljetukseen liittyvistä sähköisistä tiedoista (esimerkiksi: osittain EU:n alueella suoritetun kuljetuksen osalta kopio kuljetusliikkeen vastaanottamasta NCTS -järjestelmän luomasta asiakirjasta, jossa on passitusviite ("MRN"), tai muusta vastaavasta asiakirjasta, jota TIR -yleissopimuksen muut osapuolet käyttävät),ja, jos TIR -kuljetus on saatettu päätökseen maassa, jossa seuraavia asiakirjoja myönnetään:

- kopio pätevistä kuitista, joka vahvistaa ajoneuvon tulon tulliterminaaliin ja poistumisen sieltä ja/tai,
- kopio tavaroiden vastaanottokuittauksesta,
- alkuperäiset asiakirjat on säilytettävä ja pyydettyessä luovutettava yhdistykselle. Yhdistys voi antaa määräajan pyydettyjen asiakirjojen toimittamiselle ja, mikäli sitä ei noudateta, yhdistys kumoaa TIR -tullitakuuasiakirjojen käyttöoikeutesi ja keskeyttää välityksen tai rajoittaa asiakirjojen saantia välittömästi määräajan umpeuduttua.

6. TIR -tullitakuuasiakirjat katsotaan käyttämättömiksi, kun

(a) kansilehti (ruudusta 6 eteenpäin), keltainen tavaraluettelo, irroiteosat (volet) (ruutua 4 lukuun ottamatta) ja kantakappaleet (souche) ovat tyhjiä

tai

(b) kansilehti (ruudusta 6 eteenpäin) ja keltainen tavaraluettelo on täytetty, mutta kantakappaleita (souche) ja irroiteosia (volet) ei ole leimattu (ne on otettu tullin haltuun).

Älä koskaan irrota irroiteosia (volet) TIR -tullitakuuasiakirjasta. TIR -tullitakuuasiakirjat, joista irroiteosia (volet) puuttuu, katsotaan käytetyiksi.

TIR -tullitakuuasiakirjojen palauttamatta jättäminen

7. Jos TIR -tullitakuuasiakirjaa ei voida palauttaa koska se on hävinnyt, varastettu, tuhoutunut tai viranomaisen kuten tulliviranomaisen tai poliisi on ottanut sen haltuunsa, sinun tulee ilmoittaa asiasta välittömästi yhdistykselle ja täyttää katoamisilmoituslomake, jonka kopio on annettu tässä osassa. Oma yhdistyksesi toimittaa katoamisilmoituslomakkeita pyydettyessä. Tässä osassa ovat myös tarkistuslistat, jotka auttavat lomakkeen täyttämässä. Ota huomioon, että:

(a) Asianmukaisesti täytetty katoamisilmoitus tulee lähettää välittömästi, kun tiedetään että käytetty tai käyttämätön TIR -tullitakuuasiakirja on kadoksissa. Jos kolmas osapuoli käyttää sinulle myönnettyä TIR -tullitakuuasiakirjaa vilpillisesti sen vuoksi, että olet laiminlyönyt velvollisuutesi ilmoittaa yhdistykselle tai ilmoitit yhdistykselle liian myöhään, että kyseinen TIR -tullitakuuasiakirja oli kadonnut tai varastettu, sinun katsotaan olevan korvausvastuussa mahdollisten korvausvaatimusten osalta, joita tästä vilpillisestä käytöstä voi aiheutua.

(b) Jos TIR -tullitakuuasiakirjaa tai asianmukaisesti täytettyä katoamisilmoitusta ei vastaanoteta määräaikaan mennessä, sinulle lähetetään kirjattuna kirjeenä pyyntö palauttaa TIR -tullitakuuasiakirja annettuun määräaikaan mennessä. Jos määräaika umpeutuu ilman tyydyttävää vastausta, saat kirjattuna kirjeenä ilmoituksen mahdollisesta TIR -järjestelmästä kumoamisesta ja välityksen keskeyttämisestä, mikäli myöhässä olevaa/olevia TIR -tullitakuuasiakirjaa/kirjoja ei palauteta 14 päivän kuluessa. Oikeuden kumoaminen ja välityksen keskeyttäminen astuu voimaan

välittömästi ja jatkuu, kunnes yhdistys päättää toisin, mutta ainakin siihen asti, kunnes kyseinen TIR -tullitakuuasiakirja on löydetty ja palautettu tai asianmukaisesti täytetty katoamisilmoitus toimitettu (katso kuitenkin seuraavat kohdat (d), (e) ja (f)).

- (c) Tietyissä tapauksissa, erityisesti jos sinuun on jo kohdistettu erityistoimenpiteitä, kuten perusvakuuden korottaminen (katso osa, 10 Vakuudet, kohta Perusvakuuden korottaminen tietyissä tilanteissa) ja palautat myöhässä sinulle myönnettyjä TIR -tullitakuuasiakirjoja, yhdistys vaatii, että annat pätevän selityksen viiveille ja/tai palautat kyseiset TIR -tullitakuuasiakirjat. Jos et täytä näitä yhdistyksen vaatimuksia, TIR -tullitakuuasiakirjojen käyttösi keskeytetään 14 päivän kuluttua siitä kun yhdistys otti sinuun yhteyttä (ilman lisäilmoitusta) siihen saakka, kunnes tilanne on palautunut yhdistystä tyydyttäväksi.
- (d) Jos et voi täyttää katoamisilmoitusta välittömästi tai jos yhdistys ei tyydy TIR -tullitakuuasiakirjan palauttamatta jättämisestä annettuun selitykseen, yhdistys voi halutessaan tarjota sinulle mahdollisuuden asettaa vakuus, joka on määrältään (vähintään) USD 2.000 kattamaan kutakin puuttuvaa käytettyä TIR -tullitakuuasiakirjaa vaihtoehtona välittämisen keskeyttämiselle (katso osa 10, Vakuudet).
- (e) Kadonneelle TIR -tullitakuuasiakirjalle vaaditaan aina vakuus kaikissa tapauksissa, joissa kadonneet TIR -tullitakuuasiakirjat ovat käyttämättömiä. TIR -tullitakuuasiakirjojesi kiintiötä (=yhtä aikaa hallussa olevien asiakirjojen määrää) pienennetään.
- (f) Kohdassa 7(c) ja (d) mainittujen vakuuksien voimassaolo lakkaa,
- i. kun kadonnut TIR -tullitakuuasiakirja palautetaan
 - tai
 - ii. kun määrätullitoimipaikan/kojen ilman varaumaa oleva päättövahvistus on tullut IRU:n SAFETIR -järjestelmään
 - tai
 - iii. kaikissa tapauksissa 27 kuukauden kuluttua TIR -tullitakuuasiakirjan myöntämispäivästä, edellyttäen että puuttuvaan TIR -tullitakuuasiakirjaan ei ole kohdistunut vaatimuksia.

KATOAMISILMOITUSLOMAKE

1. Tämä ilmoitus osoitetaan yhdistykselle: SKAL		2. Haltijan nimi, tunnistenumero ja osoite:		
3. TIR -tullitakuuasiakirjan numero:		4. Myöntämispäivä:	5. Voimassaoloaika:	
6. Irroiteosien (volet) määrä:				
7. Katoamisaika ja -paikka:				
7.1. Katoamisen syy:	Kadonnut ☐ *	Varastettu ☐ *	Tuhoutunut ☐ *	Pidätetty ☐ *
8. TIR -tullitakuuasiakirjan tila		8.1. Käytetty (jos on, täytä kentät 9/10/11) ☐ *		
		8.2. Käyttämätön (jos on, täytä kentät 11) ☐ *		
9. Kadonnut / varastettu / tuhoutunut / pidätetty TIR -tullitakuu-asiakirja		9.1. Tavaroinen ☐ *		
		9.2. Ilman tavaroita ☐ *		
10. Kuljetettujen / varastettujen tavaroiden kuvaus (lisätietoa: kyllä ☐ * ei ☐ *)		(Tuotteet, määrät, paino, muuta)		
11. Katoaminen/varkaus/tuhoutuminen/pidätys				
11.1. Paikka:				
11.2. Aika:				
11.3. Viranomaisraportti (poliisi, tulli, joku muu taho) _____ josta käy ilmi tapahtuma-aika ja paikka on liitetty ilmoitukseen kyllä ☐ * ei ☐ *				
12. Huomautuksia (lisätietoja: kyllä ☐ * ei ☐ *)				
* Merkitse rastilla oikeat vaihtoehdot				

Aika: _____

Yhdistyksen leima
(Yhdistys vahvistaa vain kenttien 1–6 tiedot)

Haltijan virallinen allekirjoitus

TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN HALTIJAN TARKASTUSLISTA

Seuraavissa kolmessa tilanteessa TIR -tullitakuuasiakirjojen haltijan pitää:

I. Kun TIR -tullitakuuasiakirja on varastettu, kadonnut tai tuhoutunut, käyttämättömänä ja yhä voimassa tai voimassaolon jo lakattua

- (a) ilmoittaa välittömästi – mutta viimeistään samana päivänä kun kuljettaja palaa tukikohtaansa – yhdistykselle faksilla tai sähköpostilla (oheisen mallin mukaista lomaketta käyttäen) seuraavat asiat:

Täytettävien kohtien tarkastuslista	Ilmoituksessa täytettävät kentät
1. Haltijan nimi	kenttä 2
2. TIR -tullitakuuasiakirjan numero	kenttä 3
3. TIR -tullitakuuasiakirjan myöntämispäivä*	kenttä 4
4. Viimeinen voimassaolopäivä*	kenttä 5
5. Irroiteosien (volet) määrä*	kenttä 6
6. Varkaus-/katoamis-/tuhoutumisaika ja -paikka	kenttä 7
7. TIR -tullitakuuasiakirja katosi, varastettiin vai tuhoutui	kenttä 7.1
8. Ilmoitus siitä, että TIR -tullitakuuasiakirja oli käyttämätön	kenttä 8.2
9. Tapahtuma-aika ja -paikka	kenttä 11, 11.1, 11.2, 11.3

* yhdistys täyttää ja vahvistaa.

- (b) lähetä mahdollisimman pian TIR -tullitakuuasiakirjat välittäneelle yhdistykselle mahdolliset viralliset selonteot sekä lyhyt selostus katoamisolosuhteista sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat.

II. Kun TIR -tullitakuuasiakirja on varastettu, kadonnut tai tuhoutunut tai joutunut kolmannen osapuolen haltuun ja se on jo haltijan käyttämä (täyttämä) riippumatta siitä, onko TIR -tullitakuuasiakirja päättöleimattu vai ei

- (a) ilmoittaa välittömästi – mutta viimeistään samana päivänä kun kuljettaja palaa tukikohtaansa – yhdistykselle faksilla tai sähköpostilla (oheisen mallin mukaista lomaketta käyttäen) seuraavat asiat

Täytettävien kohtien tarkastuslista	Ilmoituksessa täytettävät kentät
1. Haltijan nimi	kenttä 2
2. TIR -tullitakuuasiakirjan numero	kenttä 3
3. TIR -tullitakuuasiakirjan myöntämispäivä*	kenttä 4
4. Viimeinen voimassaolopäivä*	kenttä 5
5. Irroiteosien (volet) määrä*	kenttä 6
6. Katoamis- /varkaus- / tuhoutumisaika ja -paikka	kenttä 7
7. TIR -tullitakuuasiakirja katosi, varastettiin, tuhoutui vai joutui kolmannen osapuolen haltuun	kenttä 7.1
8. Ilmoitus siitä, että TIR -tullitakuuasiakirja oli käytetty	kenttä 8.1
9. TIR -tullitakuuasiakirja katosi, varastettiin, tuhoutui tai joutui kolmannen osapuolen haltuun tavaroita	kenttä 9.2
10. Yhteenveto kuljetetuista tavaroista	kenttä 10
11. Tapahtuma-aika ja paikka	Kentät 11, 11.1, 11.2, 11.3

* yhdistys täyttää ja vahvistaa.

- (b) lähettää mahdollisimman pian yhdistykselle mahdolliset viralliset selonteot sekä lyhyt selostus katoamisolosuhteista sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat (CMR, laskut jne.).

III. Kun sen hallussa ollut TIR -tullitakuuasiakirja on varastettu, kadonnut, tuhoutunut tai otettu haltuun samanaikaisesti kuljetettujen tavaroiden kanssa

- (a) ilmoittaa välittömästi – mutta viimeistään samana päivänä kun kuljettaja palaa tukikohtaansa – yhdistykselle faksilla tai sähköpostilla (oheisen mallin mukaista lomaketta käyttäen) seuraavat asiat

Täytettävien kohtien tarkastuslista	Ilmoituksessa täytettävät kentät
1. Haltijan nimi	kenttä 2
2. TIR -tullitakuuasiakirjan numero	kenttä 3
3. TIR -tullitakuuasiakirjan myöntämispäivä*	kenttä 4
4. Viimeinen voimassaolopäivä*	kenttä 5
5. Irroiteosien (volet) määrä*	kenttä 6
6. Varkaus-/katoamis-/tuhoutumisaika ja -paikka	kenttä 7
7. TIR -tullitakuuasiakirja katosi, varastettiin, tuhoutui vai joutui kolmannen osapuolen haltuun	kenttä 7.1
8. Ilmoitus siitä, että TIR -tullitakuuasiakirja oli käytetty ja katosi, varastettiin, tuhoutui tai joutui kolmannen osapuolen haltuun tavaroineen	kenttä 8.1 kenttä 9.1
9. Yhteenveto kuljetetuista/varastetuista tavaroista	kenttä 10
10. Tapahtuma-aika ja -paikka	Kentät 11, 11.1, 11.2, 11.3

* yhdistys täyttää ja vahvistaa.

- (b) lähettää mahdollisimman pian yhdistykselle mahdolliset viralliset selonteot, kaikki käytettävissä olevat viralliset asiakirjat sekä lyhyt selostus varkausolosuhteista.

- lähettää tiedot vakuutuksesta (CMR).
- odottaa yhdistyksen ohjeita tai suosituksia.

OSA 10 VAKUUDET

1. Tässä osassa esitetään lyhyt selonteko tilanteista, joissa haltijalta edellytetään vakuuksia. Näitä ovat:
 - Perusvakuus;
 - Erityisvakuudet, joilla katetaan takuuketjua vastaan kohdistetut vaatimukset;
 - Palauttamattomiin TIR -tullitakuuasiakirjoihin liittyvät vakuudet;
 - Muissa tilanteissa, joissa on perusteltua edellyttää lisävakuuksia.
2. Vakuuksia tarvitaan TIR -kuljetusten yhteydessä mahdollisesti syntyvien eri riskien kattamiseen. Vakuuksien on oltava käytettävissä, kunnes tilanne, joka aiheutti tarpeen vakuudelle, on palannut normaaliksi tai ei muodosta enää riskiä.
3. Jos takuuketju on maksanut sinulle myönnetyn TIR -tullitakuuasiakirjan käytöstä aiheutuneen maksuvaatimuksen, sinua pyydetään korvaamaan maksetut summat yhdistyksen kanssa solmimasi käyttäjäsovimuksen mukaisesti. Jos et täytä tätä velvollisuutta, sinuun voidaan kohdistaa erilaisia kurinpitotoimenpiteitä jotka vaihtelevat vakuuksien haltuun ottamisesta pysyvään välittämisen keskeyttämiseen TIR -järjestelmästä.

Perusvakuus

4. TIR -järjestelmään liittyessä ja ennen ensimmäisen TIR -tullitakuuasiakirjan myöntämistä tulee asettaa rahallinen vakuus, jonka määrän määrittelee oma yhdistys. Katso osa 12 ”**Lisämääräykset**”.
5. Vakuus voi olla pankkivakuus, käteistalletus tai rahoituslaitoksena toimivan vakuutusyhtiön takuukirja.
6. Vakuus pitää laatia siten, että se on heti yhdistyksen pyytäessä käytettävissä (on first demand).

7. Jos on esitetty valitus ja /tai maksuvaatimus TIR -tullitakuuasiakirjan suhteen tai on olemassa tieto sellaisen hallinnollisen menettelyn tai oikeudenkäynnin aloittamisesta, joka koskee sinulle välitetystä TIR -tullitakuuasiakirjasta suoraan vastuussa olevien maksuvelvollisuutta, yhdistys voi jäädyttää järjestelmään liittyessä asetetun vakuuden kokonaan tai osittain. Jos näin tapahtuu ja haluat jatkossakin saada TIR -tullitakuuasiakirjoja, sinun tulee asettaa uusi vakuus, joka määrältään vastaa jäädytettyä vakuutta.
8. Johtuen tulliviranomaiselle määritellyistä väärinkäytöksistä ilmoittamisen määräajoista, jotka on annettu TIR -yleissopimuksessa, vakuuksien tulee normaalisti olla voimassa vähintään 27 kuukautta viimeisen TIR -tullitakuuasiakirjan myöntämispäivästä. Kuitenkin tapauksessa, jossa tulliviranomainen on esittänyt vaatimuksen yhtä tai useampaa sinulle myönnettyä TIR -tullitakuuasiakirjaa vastaan, vakuus pysyy jäädytettynä siihen saakka kunnes tapaus on selvitetty.
9. Jos olet päättänyt luopua TIR -järjestelmän käyttöoikeudesta, yhdistys vapauttaa perusvakuuden:
- jos ei ole selvittämättömiä maksuvaatimuksia
- 27 kuukautta sen jälkeen, kun sinulle on välitetty viimeinen TIR -tullitakuuasiakirja edellyttäen,
 - ettei sinulla ole maksamattomia velkoja yhdistykselle.
- Jos on selvittämättömiä maksuvaatimuksia, 27 kuukautta sen jälkeen, kun sinulle on myönnetty viimeinen TIR -tullitakuuasiakirja edellyttäen, ettei sinulla ole maksamattomia velkoja yhdistykselle ja kun, yhdistystä, IRU:ta ja TIR -järjestelmän vakuuttajia tyydyttävällä tavalla
- olet maksanut tai edustajasi on maksanut koko vaaditun summan ja/tai
 - takuuketju vapautetaan kaikesta taloudellisesta vastuusta päätösvaltaisen elimen lopullisessa päätöksellä, tai
 - takuuketjua velvoittavat ehdot ovat vanhentuneet TIR -yleissopimuksen ja tapaukseen soveltuvat kansallisen lainsäädännön mukaisesti, tai
 - TIR -järjestelmän vakuuttajat ovat päättäneet luopua regressistä sinua kohtaan.

Perusvakuuden korottaminen tietyissä tilanteissa

10. Jotta voit jatkaa TIR -tullitakuuasiakirjojen vastaanottamista, sinua voidaan pyytää tallettamaan lisäsumma alkuperäisen perusvakuuden lisäksi, erityisesti tapauksessa, jossa takaajayhdistys on vastaanottanut sinulle myönnettyyn TIR -tullitakuuasiakirjaan liittyvän ennakkoilmoituksen ja/tai takaajayhdistykselle osoitetun ilmoituksen (notifikaatio), eikä ole todisteita, että TIR -kuljetus on saatettu oikein päätökseen (SafeTIR-tietoja), etkä myöskään ole esittänyt yhdistykselle mitään vakuuttavia todisteita TIR -kuljetuksen saattamisesta päätökseen. Yhdistys ja IRU ratkaisevat yksin, hyväksyvätkö vai hylkäävätkö esittämäsi todisteet.

11. Yhdistys ja IRU voivat päättää vaatia perusvakuuden korottamista muissakin, kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tilanteissa.
12. Yhdistys päättää perusvakuuden korotussumman muodosta.
13. Perusvakuuden korotussumman tulee olla yhdistyksen saatavilla, kunnes tilanne selviää yhdistystä, IRU:ta ja TIR -järjestelmän vakuuttajia tyydyttävällä tavalla. Sen jälkeen perusvakuus pienennetään alkuperäiseen summaan.
14. Jos et ole tallettanut perusvakuuden korotussummaa 8 päivän kuluttua yhdistyksen pyynnöstä, yhdistys keskeyttää oikeutesi käyttää TIR -järjestelmää ja mitätöi kaikki sinulle myönnetty TIR -tullitakuuasiakirjat, joita ei ole palautettu yhdistykselle pidätyspäivään mennessä.

Vakuudet, joilla katetaan takuuketjua vastaan kohdistetut vaatimukset

15. Jos sinulle myönnettyyn TIR -tullitakuuasiakirjaan liittyvän vältetyn väärinkäytöksen seurauksena tulliviranomainen esittää vaatimuksen takuuketjulle etkä ole
 - (a) pystynyt tyydyttävällä tavalla osoittamaan, että TIR -menettely on saatettu asianmukaisesti päätökseen
 - tai
 - (b) suorittanut maksua suoraan tulliviranomaisille asian ratkaisemiseksi,

silloin olosuhteista riippuen yhdistys voi vaatia sinulta erillisen vakuuden sen perusvakuuden lisäksi, jonka olet asettanut TIR -järjestelmään liittyessäsi (katso osa 12 lisämääräykset). Yhdistys päättää erillisivakuuden määrän joka ei kuitenkaan koskaan ole suurempi kuin määrä jota tulliviranomaiset vaativat takuuketjulta, paitsi jos et tee yhteistyötä yhdistyksen kanssa vaatimuksen selvittämiseksi. Jälkimmäisessä tapauksessa yhdistys voi vaatia vaaditun summan tallettamista välittömästi käteisenä korotettuna 30 prosentilla mahdollisten korkojen varalta.

16. Jos et toimita tätä vakuutta, yhdistys jäädyttää perusvakuutesi. Perusvakuuden jäädyttämisestä seuraa, että oikeutesi TIR -järjestelmään kumotaan ja TIR -tullitakuuasiakirjojen välitys keskeytetään, kunnes olet toimittanut yhdistyksesi edellyttämät vakuudet.
17. Yhdistys vapauttaa vakuuden, kun yhdistystä, IRU:a ja TIR -järjestelmän vakuuttajia tyydyttävällä tavalla
 - olet maksanut tai edustajasi on maksanut koko vaaditun summan ja/tai

- takuuketju vapautetaan kaikesta taloudellisesta vastuusta päätösvaltaisen elimen lopullisella päätöksellä, tai
- takuuketjua velvoittavat ehdot vanhentuvat TIR -yleissopimuksen ja tapaukseen soveltuvat kansallisen lainsäädännön mukaisesti, tai
- TIR -järjestelmän vakuuttajat päättävät luopua regressistä sinua kohtaan.

Palauttamattomiin TIR -tullitakuuasiakirjoihin liittyvät vakuudet

18. Jos TIR -tullitakuuasiakirjoja ei pystytä palauttamaan, tulee noudattaa erityismenettelyjä (katso **osa 9 ”TIR -tullitakuuasiakirjan palauttaminen yhdistykselle”**). Aina silloin kun palauttamaton TIR -tullitakuuasiakirja on ollut käyttämätön tai TIR -tullitakuuasiakirja on ollut käytetty, mutta yhdistys ei ole määräaikaan mennessä saanut tyydyttävää selitystä (katoamisilmoitus) sille, miksi TIR -tullitakuuasiakirjaa ei pystytä palauttamaan, sinulle ilmoitetaan kirjatulla kirjeellä TIR -järjestelmästä poissulkemisesta, ellet aseta puuttuvaan TIR -tullitakuuasiakirjaan liittyvää vakuutta.
19. Vakuuden määrästä päättää yhdistys, mutta sen on oltava vähintään USD 2.000 ja enintään USD 50.000 TIR -tullitakuuasiakirjaa kohden. Nämä vakuudet koskevat kutakin palauttamatonta TIR -tullitakuuasiakirjaa ja ne palautetaan, kun
- (a) TIR -tullitakuuasiakirja löytyy ja palautetaan,
- tai
- (b) yhdistystä tyydyttävästi on pystytty osoittamaan, että TIR -menettely on saatettu asianmukaisesti päätökseen
- ja
- (c) kaikissa tapauksissa 27 kuukauden kuluttua TIR -tullitakuuasiakirjan myöntämispäivästä, edellyttäen että väärinkäytöksistä ei ole ilmoitettu.
20. Jos takuuketjulle on esitetty maksuvaatimus palauttamattoman TIR -tullitakuuasiakirjan suhteen, kyseistä TIR -tullitakuuasiakirjaa varten talletettu erityisvakuus vapautetaan samoilla ehdoilla, kun vakuudet, joilla katetaan vaatimukset (katso kohta Vakuudet, joilla katetaan takuuketjua vastaan kohdistetut vaatimukset), paitsi jos et ole toimittanut sellaista vakuuta. Jälkimmäisessä tapauksessa erityisvakuus vapautetaan välittömästi, kun olet tallettanut vaatimuksen kattavan vakuuden.

OSA 11 TIR -TULLITAKUUASIAKIRJAN KÄYTTÖVASTUU

1. TIR -tullitakuuasiakirjojen avulla tavaroita voidaan kuljettaa kansainvälisten rajojen yli siten, että tullien ja verojen maksu hoidetaan vasta lopullisessa määräpaikassa. Henkilö, joka on nimetty TIR -tullitakuuasiakirjan haltijaksi ja on samalla TIR -passituksen deklarantti, vastaa kuitenkin kyseisten tullien ja verojen maksamisesta, jos tavaroita ei ole asianmukaisesti päättöleimattu määrätullitoimipaikassa.
2. Itse TIR -tullitakuuasiakirja on sekä kauttakulkuasiakirja että taloudellinen vakuus, joka oikeuttaa tulliviranomaiset hakemaan korvausta TIR -tullitakuuasiakirjan haltijan takaajalta (eli kansalliselta takaajayhdistykseltä), jos TIR -tullitakuuasiakirjan haltija ei vastaa sitoumuksistaan.
3. TIR -tullitakuuasiakirjojen valtuutettuna haltijana sinun tulee ymmärtää, että:
 - (a) Jos TIR -tullitakuuasiakirjan alaisena kuljetettuja tavaroita ei ole asianmukaisesti päättöleimattu, tulliviranomaisella on oikeus vaatia sinulta suoraan tulleja ja veroja korkoineen täysimääräisenä. Voit myös joutua maksamaan asiaan liittyvät sakot.
 - (b) Jos et maksa aiheellista korvausta, tulliviranomaisella on oikeus saada maksu takuuketjulta, mutta ainoastaan TIR -tullitakuuasiakirjan vakuuden puitteissa. Sellaisissa tapauksissa olet edelleen velvollinen maksamaan tulliviranomaisille puuttuvan summan.
 - (c) Jos takuuketju suorittaa maksuja, sinua vaaditaan korvaamaan sille maksettu summa.
 - (d) Jos et maksa tullin vaatimaa maksua, tulliviranomaiset voivat lisäksi päättää peruuttaa TIR -järjestelmän käyttöoikeutesi (TIR -tulliyleissopimus Art. 6) tai sulkea sinut pois TIR -järjestelmästä alueellaan (TIR -tulliyleissopimus Art. 38). Käyttäjäsopimuksen perusteella yhdistys voi myös keskeyttää välityksen ja kumota oikeutesi käyttää TIR -järjestelmää (tilapäisesti tai pysyvästi).
 - (e) Jos takuuketju on maksanut taatun määrän sinulle myönnetyn TIR -tullitakuuasiakirjan käytöstä aiheutuneen vaateen johdosta, sinua pyydetään korvaamaan maksetut summat, tai muuten yhdistyksesi voi joutua pysyvästi kumoamaan oikeutesi käyttää TIR -järjestelmää sekä keskeyttämään välittämisen sinulle. Yhdistys voi tästä huolimatta ryhtyä asianmukaisiin toimiin sinua vastaan saadakseen korvauksen maksetuista summista.

- (f) Tästä seuraa, että riippumatta siitä esittääkö tulliviranomainen maksupyynnön suoraan sinulle vai takuuketjun kautta, vastuu veloista säilyy aina TIR -tullitakuuasiakirjan haltijalla.
4. Mahdollisten taloudellisten seuraamusten vuoksi on erittäin tärkeää, että ilmoitat yhdistykselle välittömästi kaikista tapahtumista, joista saattaa seurata vaatimuksia. Sinun pitää ilmoittaa yhdistykselle myös kaikista sinulle suoraan lähetetyistä väärinkäytöksiä koskevista ilmoituksista tai maksupyynnöistä tulivatpa ne miltä tahansa tulliviranomaiselta. Yhdistys voi auttaa sinua ongelman ratkaisemisessa.
5. Jos olet vastaanottanut selvityspyynnön, ennakoilmoituksen, notifikaation tai maksuvaateen tulliviranomaisilta, ja näyttää siltä, että tulliviranomaisten esittämä vaatimus on aiheeton, sinun tulee
- lähettää vastauksesi toimivaltaisille viranomaisille määrätyn ajan kuluessa, toimittaa vaaditut todisteet TIR -menettelyn asianmukaisesta päättämisestä ja samanaikaisesti ilmoittaa yhdistykselle,
 - toimittaa tulliviranomaisille selityksesi ja tiedot vastaanottajasta, välittäjästä tai muista henkilöistä, jotka saattavat liittyä väärinkäytökseen, jotta tulliviranomaiset voivat tiedustella ja hankkia maksun kyseisiltä henkilöiltä,
 - säilyttää asianmukaisia juridisia kanavia käyttäen oikeutesi vaateen esittäneen tulliviranomaisen, lähettäjän, vastaanottajan tai muun henkilön suhteen, erityisesti CMR -sopimuksen artiklojen 6 ja 11 perusteella,
 - toimittaa yhdistykselle kopiot kaikista asiakirjoista ja kirjeenvaihdosta, jotka liittyvät kyseiseen kuljetukseen, mukaan lukien kaikki asiaan liittyvät todisteet,
 - täyttää tarkasti yhdistyksen vaatimukset.

Yhteenveto: Tullin esittämän ennakoilmoituksen, ilmoituksen tai maksuvaateen ratkaisemiseksi, yhdistyksesi voi kehottaa sinua toimittamaan yhden tai useamman alla mainituista asiakirjoista, jota vaadetta sinun tulee välittömästi noudattaa:

- Alkuperäinen TIR -tullitakuuasiakirja;
- Asianmukaisesti täytetty katoamisilmoituslomake koskien katoamista / varkautta / tuhoutumista / haltuun ottoa (mainittu tämän käsikirjan 9. osassa);

- Kaikki sellaiset asiakirjat, jotka osoittavat TIR operaation oikein päätetyksi jäljellä olevien tavaroiden osalta (tuontiasiakirja, tositemaksujen ja verojen maksusta, CMR rahtikirja, jonka vastaanottaja on kuitannut jne.);
- tulosteet asiaankuuluvasta sähköisestä ennakoilmoituksesta sekä siihen liittyvistä sähköisistä viesteistä, jotka on tehty TIR –kuljetusta varten joko IRU:n TIR EPD:n tai muun käyttöliittymän avulla;
- Kauppalasku (t) tai muu kaupallinen asiakirja, josta käy ilmi tarkka tavaratyyppi ja tavaroiden kaupallinen arvo;
- Tavaroiden alkuperätodistus (alkuperäinen jos mahdollista);
- Kuljetussopimus
- Ajoneuvon hyväksymistodistus siltä ajalta kun kuljetus tapahtui;
- Rahtia koskeva lasku ja maksutosite;
- Kuitti tai todistus vapaakauppa-alueelle tulosta;
- Asiakirja, joka osoittaa, että tavaroita ei ole luovutettu kulutukseen (todistus tavaroiden hävittämisestä, tavaroiden raivaukseen oikeutetulta yritykseltä, jne.);
- katoamisilmoitus varkaudesta yhdistykselle;
- Ilmoitus varkaudesta vakuutusyhtiölle CMR, kopio kuljetukseen liittyvästä vakuutus sopimuksesta;
- Poliisiraportti;
- Kaikki valitukset, jota on lähetetty;
- Kuljettajan yksityiskohtainen kuvaus kuljetuksesta ja tapausta ympäröivistä olosuhteista (päivämäärä, tunti, osallistuvat henkilöt, tapahtumapaikka, ennaltaehkäisevät toimenpiteet ennen ja jälkeen tapahtuman takuuketjun oikeuksien säilyttämiseksi).

6. Jos tullin vaatimukset vaikuttavat objektiivisesti tarkasteltuna selvästi perusteettomilta (esim. tullivelka on selvästi maksettu, verot ja tullimaksut on laskettu väärin, jne.), IRU, toimitettuasi kirjallisen hakemuksen yhdistykselle, voi päättää tarjota sinulle ilmaista oikeusapua, joka kattaa puolustuskulut, asianajajan palkkiot, oikeuskulut, jne. edellyttäen, että
- objektiivisesti tarkasteltuna on selvää, että sinä ja henkilökuntasi ette ole sekaantuneet TIR –väärinkäytökseen;
 - sinä ja henkilökuntasi olette noudattaneet asianmukaista huolellisuutta sekä kuljetuksen aikana että sen jälkeen, mikä tarkoittaa erityisesti, että olet ilmoittanut vaatimuksesta välittömästi yhdistykselle, toimittanut viivyttämättä kaikki saatavilla olevat asiakirjat ja noudattanut kaikkia oikeudellisia ja/tai hallinnollisia määräaikoja;
 - puolustus ja asianajajan toimenpiteet koordinoidaan täydellisesti yhdistyksen ja IRU:n kanssa.

Apu edellyttää IRU:n ennakkohyväksyntää.

7. IRU:n myöntämää oikeusapua voidaan myöntää vain veroja ja tulleja koskevaan kiistämiseen. Oikeusapua ei myönnetä mihinkään muihin asioihin, kuten hallinnollisiin tai rikosoikeudellisiin seuraamuksiin, verorikkomuksiin, sakkoihin tai muihin sanktioihin tai koskemaan siviilioikeudellista tai kaupallista riitaa.

Oikeusapu myönnetään ilman, että IRU, yhdistykset ja / tai vakuutusyhtiöt samalla ilmoittaisivat, etteivät tule turvautumaan takaisinperintään sinua kohtaan. Itse asiassa IRU:n myöntämä oikeusapu ei tarkoita luopumista takautumisoikeudesta sinua kohtaan.

8. Varkauden tai ryöstön tapauksessa IRU ja TIR -järjestelmän vakuuttajat voivat päättää, hakemuksestasi, korvata tullille maksetut summat maksimitakuusummaan asti tai luopua takautumisoikeudesta sinua kohtaan edellyttäen, että
- olet osoittanut ja todistanut, että sinä ja henkilökuntasi olette noudattanut varovaisuuden ja huolellisuuden sääntöjä tarkasti ja säilyttänyt mahdollisen oikeuden takaisinperimiseen voimassa olevien lakien ja asetusten mukaisesti ja
 - olet noudattanut kohdan ”**Vähimmäistoimenpiteet varkaustapauksessa ohjeita**” (ks. alla).

9. Sinun tulee muistaa, että käyttäjäsopimuksen mukaisesti haltijan edellytetään siirtävän pyydettyä yhdistykselle, muulle takaajayhdistykselle, IRU:lle, TIR -järjestelmän vakuuttajille tai näiden edustajille kaikki oikeudet hyvitykseen, jonka haltija on saanut

sellaisilta henkilöiltä, jotka ovat hänelle vahingonkorvausvastuussa rikkomuksesta tai väärinkäytöksestä, joka on johtanut oikeustoimiin tulliviranomaisten taholta.

Vähimmäistoimenpiteet varkaustapauksessa

1. Toimet, johon pitää ryhtyä välittömästi varkauden tapahduttua

Niin pian kuin varkaus on tapahtunut, sinun tulee:

- ⇒ ottaa välittömästi yhteyttä tulliviranomaisiin, jos näitä on lähettyvillä, tai, jos ei, muihin viranomaisiin maassa, jossa parhaillaan olet. Kyseiset viranomaiset laativat viivyttämättä TIR -tullitakuuasiakirjaan sisältyvän vahvistusraportin (katso TIR -tullitakuuasiakirjan käyttöä koskevat säännöt TIR -tullitakuuasiakirjan sisäkannessa, § 13);
- ⇒ ilmoittaa varkaudesta välittömästi poliisille ja tehdä rikosilmoitus;
- ⇒ hankkia poliisiraportti, jossa määritetään tarkasti:
 - tapahtuman paikka, päivämäärä ja kellonaika,
 - ajoneuvon tyyppi, kuljetusyhtiön nimi, kuljettajan nimi,
 - varastettujen tavaroiden määrä,
 - soveltuvissa tapauksissa niiden tavaroiden määrä ja tila, joita ei varastettu.
- ⇒ Jos varkauden jälkeen osa tavaroista on jäljellä, mutta ajoneuvo on vahingoittunut eikä enää täytä TIR -kuljetuksen pakollisia turvavaatimuksia, loput tavarat tulee siirtää tulliviranomaisten läsnä ollessa toiseen ajoneuvoon tai konttiin. Tulliviranomaiset laativat asiaankuuluvan vahvistusraportin (procès-verbal de constat) ja kiinnittävät sitten uuden tullisinetin korvaavaan ajoneuvoon tai konttiin (katso TIR -tullitakuuasiakirjan käyttöä koskevat säännöt TIR -tullitakuuasiakirjan sisäkannessa, § 14);
- ⇒ ilmoittaa yhdistykselle välittömästi varkaudesta;
- ⇒ ilmoittaa kaikille asianomaisille vakuutusyhtiöille (muille kuin TIR -vakuuttajille) varkaudesta (vahinkovastuuvakuutus, CMR -vakuutus jne.) ja säilyttää omat oikeutesi, sekä takuuketjun oikeudet, sisällyttämällä vakuuttajille tehtävään varkausilmoitukseen viittauksen riskiin joutua maksamaan veroja ja tullimaksuja, jotka voivat tulla maksettaviksi tavaroiden katoamisen jälkeen;
- ⇒ antaa yhdistykselle tapahtuman olosuhteista täydellinen selitys, joka sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- tapahtumapaikka, päivämäärä ja kellonaika,
- tapahtumaan liittyvien henkilöiden henkilöllisyys,
- tapahtuman tarkka paikka,
- tiedot turvatoimista, joihin on ryhdytty ennen ja jälkeen tapahtuman takuuketjun etujen säilyttämiseksi (selitä erityisesti toimet, joihin on ryhdytty poliisin avustamiseksi tutkimuksessa),

⇒ palauttaa kyseinen TIR -tullitakuuasiakirja yhdistykselle. Jos TIR -tullitakuuasiakirja on varastettu, ilmoita heti yhdistykselle ja täytä katoamisilmoitus (katso **osa 9 "TIR -tullitakuuasiakirjan palauttaminen yhdistykselle**),

⇒ lähettää yhdistykselle vähintään seuraavat asiakirjat,

- kuljetussopimus,
- mikä tahansa kaupallinen asiakirja, jonka perusteella on mahdollista määrittää tavaroiden luonne ja varmistaa niiden tulliarvon määräävä kaupallinen arvo,
- tavaroiden alkuperäistodistus (tämän on oltava alkuperäinen, mikäli mahdollista),
- soveltuvassa tapauksessa vastaanottajan asianmukaisesti leimaama CMR -rahtikirja niiden tavaroiden osalta, joita ei varastettu,
- vahinkovastuuvakuuttajille, CMR -vakuuttajille jne. osoitettu ilmoitus, kopio kuljetusta koskevista vakuutus sopimuksista sekä kopio kaikesta kirjeenvaihdosta näiden vakuutusyhtiöiden kanssa,

⇒ säilyttää oikeutesi ja etusi asiaankuuluvia henkilöitä, erityisesti lähettäjä, vastaanottajaa, välittäjää jne. vastaan,

⇒ täyttää kaikki yhdistyksen asettamat vaatimukset.

2. Toimet, johon pitää ryhtyä maksupyynnön saamisen jälkeen

Varkauden tai ryöstän jälkeen olet TIR -tullitakuuasiakirjojen haltijana edelleen velvollinen maksamaan tulliviranomaisten esittämät maksuvaateet.

Siksi, maksupyynnön vastaanottamisen jälkeen sinun tulee täyttää seuraavat minimivelvollisuudet:

- Tarkista, että maksupyyntö vaikuttaa pätevältä.

- Vastusta maksuvaatimusta, jos se sisältää laillisia perusteita vastustukselle, jättämällä valituksen maksuvaatimuksesta toimivaltaisille viranomaisille (jos olet epävarma, ota yhteyttä yhdistykseen ja täytä sen vaatimukset tarkasti).
- Ilmoita yhdistykselle kaikista toimista, joihin olet ryhtynyt maksuvaatimuksen vastustamiseksi (vastustusargumentit, kopiot hallinnollisille tai oikeusviranomaisille lähetetyistä kirjeistä jne.).
- Jos maksuvaatimus on selvästi laillinen, sekä perusteeltaan että muodoltaan, maksa tullivelka suoraan toimivaltaisille viranomaisille 30 päivän sisällä maksuvaatimuksen vastaanottamisesta. Voit hakea yhdistykseltä maksetun summan korvaamista ennen mainitun 30 päivän määräajan umpeutumista.
- Ilmoita yhdistykselle viivyttelämättä toimenpiteistä, joihin olet ryhtynyt.

Se, että edellä mainittuja vaatimuksia ei noudateta tai pyydettyjä asiakirjoja ei toimiteta, voi johtaa siihen, että hakijan korvaushakemusta hylätään.

OSA 12

LUOTAMUKSELLISIA TIETOJA KOSKEVAT SÄÄNNÖT TIR – JÄRJESTELMÄN HALLINNOINNISSA

TIR –haltija asianmukaisesti tunnustaa IRU:n velvoitteet, jotka juontuvat sen TIR-tulliyleissopimuksen artiklassa 6.2 määritellystä roolista samoin kuin kansallisten järjestöjen ja vakuutusenantajien roolit ja velvoitteet TIR-järjestelmän hallinnoinnissa.

Siten TIR haltija asianmukaisesti tunnustaa IRU:n, kansallisten TIR -takaajajärjestöjen, TIR-järjestelmän vakuuttajien sekä minkä tahansa TIR-järjestelmän hallintoihin liittyvän osapuolen, muun muassa lakimiesten, asiantuntijoiden, tulli- tai muiden virkamiesten tai muun TIR -järjestelmän hallinnoinnin puitteissa valtuutetun henkilön oikeuden laissa olevien tietosuojamääräysten rajoittamatta niin kauan kuin on tarpeellista

- käsitellä ja hallinnoida (pitää, tallentaa ja vaihtaa sen kumppaneiden yhdistysten ja vakuutusyhtiöiden kanssa, vastaanottaa, koota ...) mitä tahansa yksittäisiä tietoja TIR –tullitakuuasiakirjan myöntämiseen liittyen, muun muassa TIR -tullitakuuasiakirjojen numeroita ja tyyppejä, voimassaoloa, ennakoilmoituksia, notifikaatioita, maksupyyntöjä, SafeTIR tai TIR-EPD tietoja ja TIR –tullitakuuasiakirjan sisältöä;

- vastaanottaa, arkistoida, koota mitä tahansa paperisessa tai sähköisessä muodossa olevaa tietoa, joka liittyy TIR-tullitakuuasiakirjan käyttöön, sen sisältöön ja siihen yhdistettyihin tai liitettyihin asiakirjoihin, mukaan lukien, mutta ei tyhjentävästi luetteluna, CMR-rahtikirjat, kuljetusasiakirjat, laskut, todistukset ...

- vastaanottaa, arkistoida, lähettää tai antaa tullin, viranomaisten, yhdistysten, kyseessä olevien TIR –haltijoiden, vakuuttajien ja muiden osapuolten käytettäväksi kaikki SafeTIR tiedot (TIR Tulliyleissopimuksen art. 10);

- vastaanottaa, arkistoida, lähettää tai antaa tullin, viranomaisten, yhdistysten, kyseessä olevien TIR –haltijoiden kaikki sähköiset ennakoilmoitukset, jotka on toimitettu TIR-EPD:n kautta sekä niihin liittyvät sähköiset viestit;

- käyttää tätä tietoa analysointiin ja riskienhallintatarkoituksiin

Kaikissa tilanteissa henkilötietojen käsittely ja hallinta tehdään yksinomaan ilmoitetussa tarkoituksessa ja kunnioittaen kyseisen TIR –tullitakuuasiakirjan haltijan oikeutta päästä niihin käsiksi, vastustaa niitä sekä oikeutta interventioon.

Kerätyn ja käsitellyn tiedon välittäminen kolmansille osapuolille ei saa vaikuttaa kilpailuun tai tämän tiedon omistajan laillisiin ja ennustettaviin etuihin, joilla on oikeus jälkikäteen tarkastaa asia.

OSA 13 LISÄMÄÄRÄYKSET

Vakuuksia koskevat kansalliset lisämääräykset:

1. TIR –asiakirjan haltijan, jonka yhtä aikaa käytössä olevien TIR –tullitakuuasiakirjojen määrä (yrityksen TIR –tullitakuuasiakirjakiintiötä) on 6 tai vähemmän, tulee asettaa 30.000 euron vakuus
2. TIR –asiakirjan haltijan, jonka yhtä aikaa käytössä olevien TIR –tullitakuuasiakirjojen määrä (yrityksen TIR –tullitakuuasiakirjakiintiö) on yli 6, tulee asettaa 60.000 euron vakuus.